

Vaikutusten ennakoarviointi Lahden yhteiskoulun oppilaaksiottoalueen määrittäminen 1.8.2025 alkaen

1. Vaihtoehtojen kuvaaminen

Vaihtoehto 0: Lahden yhteiskoulun oppilaaksiottoaluetta ei muuteta.

Vaihtoehto 1: Lahden yhteiskoululle osoitetaan Kariston koulun oppilaaksiottoalue.

2. Vaikutusten tunnistaminen

Vaihtoehdossa 0 Lahden yhteiskoululle osoitetaan edelleen Möysän koulun oppilaaksiottoalue ja sieltä mennään Lahden yhteiskouluun jo kuudennelle luokalle. Möysän koulu on mitoitettu 3-4 sarjaiseksi alakouluksi ja nyt koulu on kutistunut 2-3 sarjaiseksi. Peruskorjattuun rakennukseen on jo nyt jäänyt tilaväljyyttä ja edelleen oppilasmäärän laskiessa tilaa on liian paljon. Kustannuksiltaan koulusta tulee suhteellisen kallis oppilasmäärään verrattuna. Lisäksi oppilasmäärän laskulla on vaikutusta henkilökunnan määrään. Oppilaiden ja perheiden näkökulmasta nykytilanteeseen ei tulisi muutosta. Koulupolkuun ei tulisi muutosta ja osa oppilaista kävelisi edelleen Tiirismaan koulun ohi Lahden yhteiskouluun.

Mikäli edetään **vaihtoehdon 1** mukaisesti, osoitetaan Lahden yhteiskoululle Kariston koulun oppilaaksiottoalue. Tämä tarkoittaisi siis sitä, että Kariston koulusta tulisi 1-5 vuosiluokkien koulu ja sieltä mentäisiin jo kuudennelle luokalle Lahden yhteiskouluun. Kariston koulusta haetaan jo nyt paljon erikoisluokille Lahden yhteiskouluun viidenneltä luokalta ja tämä johtaa luokkien yhdistämiseen kuudennelle luokalle. Tällä ratkaisulla vältetään lisärakentamisesta Kariston koulun yhteyteen. Voidaan tarvittaessa jopa päästä nykyisestä vuokratilasta eroon tulevaisuudessa. Huomioon on otettava kuitenkin uuden alueen rakentuminen ja sen vaikutus tilatarpeeseen. Tällä muutoksella saadaan Kariston kouluun tarvittavaa tilaväljyyttä ja mahdollisuus ottaa vastaa lisää oppilaita 1-5 vuosiluokille uuden alueen mahdollisen rakentumisen myötä.

Möysän koululle voidaan tällä ratkaisulla taata oppilaiden riittävyys tulevaisuudessa ja sen myötä laadukas ja turvallinen oppimisympäristö. Oppilaiden koulupolku jatkuu yläluokkien osalta Tiirismaan kouluun. Möysään voidaan tarvittaessa sijoittaa Kariston koulusta mahdollisesti ylijääviä virkoja ja opettajia. Möysän ja Tiirismaan kouluilla on jo nyt sama oppilashuoltohenkilöstö, joka takaisi oppilaille yhtenäisen tuen polun. Lisäksi tällä oppilasmäärän lisäämisellä Möysän kouluun saavutetaan myös taloudellisia hyötyjä siten, että kiinteistö ei ole vajaakäytöllä ja ryhmät ovat riittävän kokoisia.

3. Vaihtoehtojen vertailu ja päätös

Vaikutukset	0 vaihtoehto, nykytilanne	1 vaihtoehto, Lahden yhteiskoululle osoitetaan Kariston koulun oppilaaksiottoalue ja Möysän kouluun jää 6. luokat sekä heidän koulupolkunsa jatkuu yläluokille Tiirismaan kouluun
Asiakkaat ja asukkaat	<p>Muutosta ei tule nykytilanteeseen nähden. Edelleen osa oppilaista Kariston koulusta hakee painotettuun opetukseen Lahden yhteiskouluun kuudennelle luokalle ja Kariston koulun kuudennet luokat yhdistetään kolmesta kahteen. Osa ikäluokasta jatkaa Tiirismaan kouluun yläluokille.</p> <p>Möysän koulun oppilaat siirtyvät edelleen Lahden yhteiskouluun kuudennelle luokalle. Muutosta ei heidän koulupolkuunsa tapahdu. Osa oppilaista kulkee Tiirismaan koulun ohi, osalla on lyhyempi matka Lahden yhteiskouluun kuin Tiirismaan kouluun.</p>	<p>Kariston oppilaat ja asukkaat.</p> <p>Oppilaiden näkökulmasta muutos tulee siinä, että Kariston koulusta lähdetään Lahden yhteiskouluun koko ikäluokan osalta jo kuudennelle luokalle. Kaverisuhteet säilyvät samassa koulussa. Useimmat oppilaat joutuvat kulkemaan koulumatkansa julkisilla välineillä, koulumatka pitenee jo kuudennella luokalla.</p> <p>Asukkaiden suhteen vaikutusta on siinä, että omassa lähikoulussa oman perheen lapset eivät käy enää kuudetta luokkaa. Toisaalta Kariston kouluun jäävillä lapsilla on väljemmät tilat käytössään</p>

		<p>nykyiseen verrattuna. Koulu kuitenkin säilyy omalla asuinalueella.</p> <p>Möysän oppilaat ja asukkaat. Möysän kouluun jäävät kuudennet luokat. Painotettuun opetukseen voidaan edelleen hakea Lahden yhteiskouluun. Muutos tulee yläkoulun osalta koulupolkuun, kun se jatkuisi Lahden yhteiskoulun sijaan Tiirismaan kouluun. Oppilaiden kannalta on positiivista, että sama oppilashuoltohenkilöstö, joka on tuttu jo alakoulun osalta jatkaa yläkoulussa. Möysän koulun vanhemmat olivat huolissaan yläkoulun vaihtumisesta, koska sisaruksia on jo Lahden yhteiskoulussa, mutta kuudennen luokan jäämistä Möysän kouluun kannattivat. Lahden yhteiskoulussa on voimassa sisarusperuste, jonka kautta sinne on mahdollista saada koulupaikka.</p> <p>Asukkaiden osalta ei tapahdu muutosta. alueella jatkaa edelleen koulu, mutta nyt 1-6 vuosiluokkien osalta.</p>
<p>Oppilaiden arki ja hyvinvointi</p>	<p>Ei muutosta nykytilanteeseen. Edelleen oma ikäluokka Kariston koulussa hajoaa ja luokat joudutaan muodostamaan uudestaan kuudennelle luokalle. Oppilaat on sijoitetut eri rakennuksiin tila-ahtauden vuoksi.</p> <p>Möysän osalta ei muutoksia nykytilanteeseen.</p>	<p>Kariston oppilaat. Siirtyminen yläkoulun yhteyteen tulee vuotta aiemmin, kun vaihtoehdossa 0. Kuitenkin koko ikäluokka siirtyy samaan aikaan uuteen kouluun ja kaverisuhteet säilyvät. Koulumatka pitenee kuudennelle luokalle.</p> <p>Aineenopetusjärjestelmään siirtyminen tapahtuu aiemmin. Valmistautuminen uusiin aineisiin tapahtuu jo alakoulunviimeisillä luokilla, joka</p>

		<p>helpottaa siirtymistä yläluokille, kun opettajat ovat jo tuttuja.</p> <p>Hyvinvointiin voi vaikuttaa positiivisesti, että koko ikäluokka siirtyy samaan aikaan ja samaan kouluun. Toisaalta siirtyminen vuotta aikaisemmin yläkouluun voi vaikuttaa joillekin oppilaille pelottavalta ja sitä kautta hyvinvointiin. Kokemukset ovat kuitenkin positiivisia aiemmilta vuosilta Möysän oppilaiden kohdalta.</p> <p>Möysän oppilaat. Kuudes luokka käydään samassa tutussa koulussa. Oppilashuollolliset palvelut säilyvät samanlaisena kuin 1-5 vuosiluokilla. Vaikutuksia tulee yläkoulupolun osalta, mutta esimerkiksi oppilashuollollisiin palveluihin ei tule muutosta ja sama tuttu henkilöstö jatkaa myös yläkoulun ajan. Tämä voi vaikuttaa positiivisesti hyvinvointiin. Koulumatka osalla lyhenee, eikä tarvitse kävellä Tiirismaan koulun ohi.</p> <p>Koko ikäluokka ei välttämättä jatka samaan kouluun, koska osa voi hakea painotettuun opetukseen Lahden yhteiskouluun jo kuudennelle luokalle tai siellä on sisarus jo koulussa, jonka perusteella voidaan hakea koulupaikkaa sieltä.</p>
<p>Alueen elinvoimaisuus ja kehittyminen</p>	<p>Elinvoimaan ja kehittymiseen ei ole vaikutusta.</p>	<p>Elinvoimaan ja kehittymiseen ei ole vaikutusta.</p>

<p>Henkilöstö</p>	<p>Kariston osalta ei vaikutusta lähitulevaisuudessa, mutta voi vaikuttaa lisätarpeisiin, mikäli tarvitaan lisärakentamista.</p> <p>Möysän osalta pienenevä oppilasmäärä vaikuttaa henkilöstön määrän karsimiseen.</p>	<p>Kariston osalta poistuu tarve määräaikaisille opettajille ja voidaan joutua sijoittamaan ainakin vapaana olevat virat Möysän kouluun. Karistossa muodostuu haasteeksi opettajien tuntien riittävyys ja mahdollisuus kielen aineen opetukseen. Muutos kielen aineenopetukseen voidaan joutua joka tapauksessa toteuttamaan luokanopettajien tuntien riittävyyden vuoksi.</p> <p>Syntyy tarve siirtää kaupungin sisällä olevia ylimääräisiä opettajia kuudensien luokkien opettajiksi Möysän kouluun.</p>
<p>Organisaatio, johtaminen</p>	<p>Ei muutosta lyhyellä aikavälillä nykytilaan verrattuna. Nykyiselläänkin on ollut haastetta saada pidempiaikaista rehtoria Kariston kouluun.</p>	<p>Kariston koulun osalta vaikutusta voi olla rehtorin saatavuuteen, koska vähenevien ryhmien määrä voi vaikuttaa palkkaukseen ja houkuttelevuuteen. Johdettavien määrä pienenee.</p> <p>Möysän osalta johdettavien määrä hieman kasvaa.</p>
<p>Talous</p>	<p>Kariston kouluun syntyy muutaman miljoonan euron lisärakentamisen tarve jollain aikavälillä ja nyt vuokralla ulkopuolelta olevasta tilasta ei päästä luopumaan. Ulkopuolisen vuokratilan tämänhetkinen kustannus on 21 536 €/kk (Hietapellonkatu). Investointiohjelmassa oli varauduttu Kariston koulun oppilasmäärän kasvusta johtuvaan lisärakentamiseen ja piha-aluemuutoksiin sekä nykyisten tilojen muutoksiin 4,063 M€.</p>	<p>Kariston koulussa ei tarvita lisäinvestointia lisärakentamisen muodossa ja ulkopuolisesta vuokratilasta voidaan päästä irti jopa muutaman vuoden sisällä. Vältytään lähitulevaisuudessa uuden lisätilan rakentamisesta 3,8 M€ (kustannuksista vähennetty joka tapauksessa tehtävä piha-aluemuutos 250 000 €) ja mahdollisesta Hietapellonkadun vuokrasta, yhteensä noin 21 536 €/kk.</p>

	Möysän osalta tilat eivät ole vähenevän oppilasmäärän suhteen riittävän tehokkaassa käytössä. Tilat on mitoitettu 3-4 sarjaiselle 1-5 vuosiluokkine koululle. Nyt sarjaisuus on 2-3 sarjaa ikäluokkaa kohden. Oppilaskohtainen tilakustannus kasvaa. Kustannukset rakennuksen osalta nykyhetken mukaiset.	Möysän osalta oppilaat mahtuvat nykyisiin tiloihin ja tilatehokkuus kasvaa. Henkilökunnan suhteen ei tule muutosta, koska tarve siirtyy vain koulusta toiseen. Hinta oppilasta kohden laskee.
--	---	---

Taloudelliset vaikutukset ovat mittavat investointien välttämiseksi ja toisaalta toisten tilojen tehokkaamman käytön sekä oppilasmäärien takaamisen suhteen. Vaikutusta ei ole elinvoimaan eikä alueen houkuttelevuuteen samassa määrin. Oppilaiden arkeen muutoksessa toki on vaikutusta, mutta niiden ei katsota olevan niin suuria, kun vaikutukset muutoin ovat. Oppilaaksiottoalueen osoittamien Karistosta Lahden yhteiskoululle on perusteltu muutos edellinen arviointi huomioiden.